

ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ І ТУРИЗМ

УДК 338.48(5):796.332(100)

DOI: 10.18524/2303-9914.2020.2(37).216567

Т. П. Безсмертнюк¹, канд. геогр. наук, старший викладач**М. М. Мельнічук**², канд. геогр. наук, доцент**Б. М. Ахмедов**², аспірант

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

¹ кафедра туризму та готельного господарства,² кафедра фізичної географії,

вул. Потапова, 9, Луцьк, 43025, Україна

¹bezsmertniuk.taras@vnu.edu.ua, ²melniichuk.mykhailo@vnu.edu.ua

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ КАТАРУ В АСПЕКТІ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ СВІТУ З ФУТБОЛУ 2022

У статті досліджено розвиток туристичної індустрії Катару в аспекті проведення Чемпіонату світу з футболу 2022 року. Охарактеризовано туристичний потенціал міст-організаторів майбутньої світової футбольної першості. Проаналізовано основні існуючі та прогнозовані показники розвитку туризму Катару за період 2012–2030 роки. Визначено вплив отримання права проведення Чемпіонату світу з футболу на розвиток туристичної галузі Катару.

Ключові слова: туризм, туристична галузь, футбол, футбольний туризм, Чемпіонат світу з футболу, Катар.

ВСТУП

Поступово все більшої популярності завоюють унікальні тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в найбільш видовищних заходах планети. Подієвий туризм – це різновид туризму, основна мета якого присвячена якій-небудь події; це чудова атмосфера свята, індивідуальні умови відпочинку та незабутні враження. Одним із тематичних видів подієвого туризму виділяють спортивні події національного чи міжнародного рівня [2, с. 278]. Футбол – найпопулярніший вид спорту у світі. Футбольний туризм користується значною популярністю та набуває широкого розвитку на світовому ринку туристичних послуг, що пов'язано, в першу чергу, з проведенням футбольних чемпіонатів різних масштабів [1].

Наприкінці 2010 року Катар вперше у своїй історії отримав право провести одне із найбільших спортивних змагань у світі – Чемпіонат світу з футболу, фінальна частина якого повинна відбутися в листопаді та грудні 2022 року (далі – ЧС-2022). У фінальному турнірі ЧС-2022 прийматимуть участь національні

збірні команди 32 країн світу, що сприятиме збільшенню туристичного потоку в країну за рахунок вболівальників (протягом місяця очікується близько 1,1 млн. іноземних туристів), які прибуватимуть підтримати свої національні збірні чи улюблені команди безпосередньо на стадіонах чи у спеціально створених фан-зонах. Як наслідок, актуальним постає дослідження розвитку туристичного сектору економіки Катару для забезпечення потреб потенційних відвідувачів.

Дослідженню питань впливу проведення світових та регіональних чемпіонатів з футболу на функціонування туристичної індустрії присвячені публікації Чернолоз Г. В. [3], Якіменко М. В., Альмухамедової О. А. [4]. Питання розвитку футбольного туризму як одного із інноваційних напрямів розвитку туризму висвітлено у публікації Ангеліної І. А., Астахової М. І. [1]. Можливості та виклики для Катару в аспекті проведення Чемпіонату світу з футболу досліджував Джоан К. Хендерсон [5]. Разом з тим, у науковій літературі не зустрічається досліджень, присвячених впливу отримання Катаром права проведення ЧС-2022 на туристичну галузь країни.

Метою статті є оцінка розвитку туристичної індустрії Катару в аспекті проведення Чемпіонату світу з футболу 2022 року. Для досягнення цілей мети були поставлені наступні завдання: охарактеризувати туристичний потенціал міст-організаторів ЧС-2022; проаналізувати основні існуючі та прогнозовані показники розвитку туризму Катару за період 2012–2030 роки; визначити вплив отримання права проведення Чемпіонату світу з футболу на розвиток туристичної галузі Катару.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інформаційну базу дослідження складають: статистичні дані та матеріали, які викладені у Національній стратегії туристичного сектору Катару до 2030 року [7]; статистичні дані та матеріали Національної ради Катару з туризму [8]; матеріали офіційної вебсторінки Чемпіонату світу з футболу 2022 [6]. В процесі дослідження були використані наступні методи досліджень: аналітичний, описовий, порівняльний, статистичний.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Відповідальність за формулювання та виконання правил, постанов і законів, що стосуються розвитку та просування туризму в Катарі, належить керівному органу – Національній раді з туризму (трансформована із Туристичного управління Катару). Дана структура управління сектором туризму відповідає за туристичні дестинації, формування туристичного потоку з метою розширення та урізноманітнення туристичної індустрії Катару, формування ролі туризму у валовому внутрішньому продукті (ВВП) країни та її майбутньому зростанні, соціальному розвитку. Робота новоствореного органу скеровується Національною стратегією туристичного сектору Катару до 2030 року (далі

– Стратегія-2030), яка була опублікована в 2014 році з метою встановлення плану розвитку цього сектору економіки. Стратегія визначає напрям розвитку Катару як туристичний хаб з глибокими катарськими коріннями у поєднанні сучасності та автентичності.

Зацікавленість до проведення турніру такого рангу в Катарі з боку громадськості зумовлена рядом причин, серед яких можна виділити і наступні цікаві факти: вперше Чемпіонат світу з футболу відбудеться на Близькому Сході; вперше світовий чемпіонат відбудеться в Арабському світі; вперше Чемпіонат світу з футболу відбудеться у країні з абсолютною монархією; вперше світовий чемпіонат відбудеться у країні з мусульманською більшістю; вперше Чемпіонат світу з футболу відбудеться в зимову пору року; вперше за 88 років господарем світової футбольної першості буде збірна, яка раніше ніколи не брала участі в даному змаганні. Перераховані вище позиції значно підвищують туристичну атрактивність майбутнього заходу.

Рис. 1. Логотип Чемпіонату світу з футболу 2022 [6]

Важливою складовою розвитку туризму є брендування. Логотип ЧС-2022 є стрічкою, яка символізує нескінченність і гармонію, число «8» (кількість приймаючих стадіонів), а також форму піщаних дюн (рис. 1). На стрічці зображені традиційні арабські орнаменти. У логотипі можна розгледіти цифри 2 і 0 (пов'язано з роком проведення). Логотип зображений у кольорах катарського прапора та традиційно білого арабського одягу. Напис «Qatar 2022» зображено давньоарабським письмом.

Матчі ЧС-2022 прийматимуть 8 стадіонів з 5 міст країни (табл. 1).

Національна стратегія туристичного сектору Катару до 2030 року встановлює загальний план розвитку туристичної галузі країни на найближчі роки. Розглянемо основні показники ефективності Стратегії-2030 як для 2022 року, коли власне Катар прийматиме Чемпіонат світу з футболу, так і для 2030 року. Пряма частка туризму становила близько 0,8% ВВП країни у 2012 році. Стратегія-2030 допоможе збільшити цей показник до близько 3,1% у 2030 році (табл. 2). Сукупний внесок туризму у структуру ВВП (включаючи прямий та непрямий внески) зросте з 2,6% у 2012 році до близько 5,1% в 2030 році.

Таблиця 1

Характеристика міст-організаторів Чемпіонату світу з футболу 2022 (за [6, 8, 10])

Місто	Площа, км ²	Кількість населення, тис. осіб	Стадіони, які прийматимуть матчі (місткість, осіб)	Туристичний потенціал
Лусаїл	35*	455*	Стадіон «Лусаїл» (80000*) Стадіон прийме перший та фінальний матчі ЧС-2022	Нове плановане місто, розташоване на узбережжі Перської затоки в північній частині муніципалітету Ад-Дайян. Будівництво досі триває. Місто розташоване на відстані 23 км північніше від Дохи на північному березі лагуни Вест-Бей. За планом, у місті будуть причали, житлові райони, острівні курорти, торгові райони та місця для проведення дозвілля. Кожен аспект планування міста орієнтований на сталий розвиток, концентрується на людських потребах і збереженні навколишнього середовища.
Доха	159	587	Міжнародний стадіон імені Халіфи (40000) Стадіон «Ед'юкейшн Сіті» (45350*) Стадіон «Рас-Абу-Абд*» («Доха Порт»), 40000 Стадіон «Аль-Тумама» (40000*)	Доха позиціонується як туристичний центр. Місто на узбережжі Перської затоки, найбільше місто і столиця арабського емірату Катар. Доха є культурним центром країни. У місті розташовані: Національний музей; Національна бібліотека; Національний університет; Музей сучасного арабського мистецтва; єдиний у світі Музей ісламського мистецтва. Серед пам'яток архітектури виділяються: фортеця Аль-Коут (1880), Велика мечеть, будівля уряду (1969), будівля етнографічного музею. У травні 2019 року в місті відкрився метрополітен. Цікавим для туристів є традиційний ринок.
Аль-Хор	11,4	31	Стадіон «Аль-Байт» (60000*)	Місто на узбережжі Перської затоки в північній частині Катару на відстані 50 км північніше від Дохи. Відоме своїм Al-Sultan beach hotel & resort – палацом, перетвореним в готель, а також великою концентрацією сучасних та історичних мечетей. Головним торговим центром в місті є Аль-Хор Мол. Місто має один з найбільших парків в Катарі – Аль-Хор Парк. Місто відоме перловим дайвінгом та риболовлю.
Аль-Вакра	62,95	88	Стадіон «Аль-Джануб» («Аль-Вакра»), 40000	Місто розташоване у центральній частині Катарського півострова на відстані 5 км південніше від Дохи. На сході омивається водами Перської затоки. Місто розташоване в зоні сухого тропічного клімату. Цікавим для туристів є традиційний автентичний ринок. Центр дайвінгу та вилову перлів.
Аль-Райян	11,9	392	Стадіон «Аль-Райян» («Ахмед бін Алі»), 44740	Друге найбільше місто Катару після Дохи на даний момент. Регіон є батьківщиною Фонду освіти, науки та соціального розвитку Катару. У місті є дві футбольні команди – «Аль-Райян» і «Аль-Гарафа».

* Заплановані показники

Таблиця 2

Внесок туризму у структуру валового внутрішнього продукту Катару (за [7, 8])

Внесок у ВВП	2012 рік, %	2019 рік, %	2022 рік, %	2030 рік, %
Прямий внесок	0,8	1,6	2,3*	3,1*
Загальний внесок	2,6	3,4	3,9*	5,1*

* Заплановані показники

Близько 25000 осіб (1,8% від загальної кількості зайнятих у Катарі) працювали в туристичній галузі країни у 2012 році. Очікується зростання даного показника до 127000 (5,3% від загальної кількості зайнятих у Катарі) до 2030 року як результат дії Стратегії (табл. 3).

Таблиця 3

Кількість робочих місць у секторі туризму Катару (за [7; 8])

Рік	2012	2019	2022	2030
Кількість робочих місць, тис. осіб	25	31	84*	127*

* Заплановані показники

Національна стратегія туристичного сектору сприятиме зростанню кількості міжнародних туристичних прибуттів в Катар до близько 9 млн. відвідувачів у 2030 році порівняно з 1,2 млн. відвідувачів у 2012 році. У 2012 році 70% серед тих, хто відвідав Катар, були представниками країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки порівняно з 30% з інших країн світу. Стратегія-2030 допоможе обернути цю пропорцію (38% та 62% відповідно). У 2012 році 73% всіх туристів, не враховуючи вихідців з країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, відвідали Катар з метою бізнесу порівняно з 27% тих, хто обрав Катар для проведення дозвілля. До 2030 року, 36% всіх туристів, не враховуючи вихідців з країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, відвідають Катар з бізнесовою метою, а 64% оберуть цю країну з метою дозвілля. Світова тенденція демонструє наступні показники: бізнес – 17%; дозвілля – 83%. У 2012 році середня тривалість перебування в країні становила близько 3,2 дня. За проектом, цей показник зросте до 4,3 днів у 2030 році завдяки направленості Стратегії-2030 на урізноманітнення сегментів туристів та притоку відвідувачів з країн, які не входять до Арабського світу (табл. 4).

У 2012 році загальні туристичні витрати становили понад 1 млрд. дол. До 2030 року даний показник зросте до майже 18 млрд. дол. (табл. 5).

У 2012 році загальна кількість внутрішніх туристичних подорожей становила близько 1,3 млн. туристів. До 2030 року очікується зростання даного показника до 2,5 млн. туристів (табл. 6).

Таблиця 4

Туристичні прибуття в Катар (за [7, 8])

Рік	2012	2019	2022	2030
Туристичні прибуття в Катар				
Кількість міжнародних туристичних прибуттів, млн. відвідувачів	1,2	2,1	4,3–5*	7–9*
Туристичні прибуття в Катар за країною походження				
З країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, %	70	58	39*	38*
Інші країни, %	30	42	61*	62*
Розподіл туристичних прибуттів в Катар за метою подорожі				
Бізнес, %	73	54	46*	36*
Дозвілля, %	27	46	54*	64*
Тривалість перебування в Катарі				
Середня тривалість перебування в країні, у днях	3,2	3,7	3,9*	4,3*

* Заплановані показники

Таблиця 5

Загальні туристичні витрати Катару (за [7, 8])

Рік	2012	2019	2022	2030
Туристичні витрати, млрд. дол.	1,3–1,4	4,8	8,3*	17,8*

* Заплановані показники

Таблиця 6

Динаміка та прогноз внутрішніх туристичних подорожей (за [7, 8])

Рік	2012	2019	2022	2030
Кількість туристичних подорожей, млн. туристів	1,3	1,7	1,9–2,1*	2,2–2,5*

* Заплановані показники

У 2012 році 13407 кімнат були доступними як засоби розміщення для відвідувачів Катару. До 2030 року очікується зростання даного показника до 62000 кімнат. У 2012 році 43% всіх кімнат пропонувалися у 5-зіркових закладах роз-

міщення. До 2030 року очікується пропорційне зниження даного показника до 31% разом із диверсифікацією закладів розміщення з більш доступними пропозиціями для туристів (табл. 7).

Таблиця 7

Оптимальна забезпеченість Катару закладами розміщення (за [7, 8])

Рік	2012	2019	2022	2030
Забезпеченість Катару закладами розміщення				
Кількість кімнат	13407	27261	27600–30500*	56100–62000*
Готель	Забезпеченість Катару закладами розміщення за типами			
1 зірка, %	1	1	1*	2*
2 зірки, %	4	4	5*	6*
3 зірки, %	12	13	15*	18*
4 зірки, %	30	34	34*	33*
5 зірок, %	43	34	33*	31*

* Заплановані показники

Стратегія розвитку туристичного сектору Катару базується на основі 5 основних елементів. Перший елемент – це управління (удосконалення регулювання туристичного сектору, законодавства, системи засобів розміщення). Другий елемент Стратегії-2030 – розвиток безпосередньо туристичного продукту. Третій елемент – це маркетинг Катару. У 2012 році Туристичне агентство Катару (реформоване в Національну раду з туризму) було представлено лише в одній державі. Станом на сьогодні налічується понад 10 офісів по всьому світу: 3 в Китаї, по 1 в Нью-Йорку, Лондоні, Парижі, Берліні, Сінгапурі, Росії та Індії. Планується відкриття офісів у Скандинавії та Австралії. Четвертий елемент – розвиток людського капіталу в туристичному секторі. І заключний елемент – це посилення ролі центрального планування, залучення до управління більшого числа якісних спеціалістів.

У 2017 році було представлено черговий план щодо розвитку туристичного сектору Катару на найближчі 5 років, в рамках якого в межах території країни було виділено 6 географічних зон, кожна з яких пов'язана з певною тематикою туризму на основі географічних характеристик та природних ресурсів регіону. В тому ж році Катар змінив свою туристичну політику та відмінив в'їзні візи для громадян 80 країн світу, в тому числі і України. До цього моменту Катар був досить закритою державою і отримати візу в цю країну з абсолютною монархією було дуже складним завданням. Ця подія стала наслідком оголошення транспортної блокади Катару з боку 6 арабських країн (Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати, Єгипет, Бахрейн, Ємен та Лівія) через звинувачу-

чення у фінансуванні тероризму, що призвело до скорочення кількості туристів із країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки. Також було введено безкоштовну транзитну візу тривалістю дії 96 годин, що призвело до зростання проміжного пасажиропотоку на понад 40%.

В процесі підготовки до проведення ЧС-2022 Катар активно працює над розвитком різних сегментів туристичної галузі. Протягом останніх років акцент робився на позиціонуванні Катару як одного з провідних бізнес-напрямків, куди люди приїжджають і зустрічаються у справах, обговорюють ідеї. Недостатніми є пропозиції сонячно-пляжного елементу. Не вичерпаним є також потенціал сегменту круїзного туризму. У 2017 році порт Доха відвідали 46500 осіб. Катар інвестує 2 млрд. ріалів (близько 540 млн. дол.) в розвиток порту Доха, а до 2022 року за планом в країну щорічно прибуватимуть 250000 осіб на круїзних лайнерах. Також не вистачає пропозицій з екотуризму. До 2022 року очікується відкриття декількох курортів як поруч з морем, так і в серці пустелі. У Катарі є величезні заповідні території, місця із справжньою дикою природою, які будуть важливою частиною цього продукту. Наразі в Катарі є лише пустельні табори.

Триває швидкий розвиток спортивної, інженерної, транспортної інфраструктури та інфраструктури туризму як з точки зору фізичних об'єктів, так і якості та різноманітності туристичних послуг. Наприклад, на північному узбережжі острова Кетайфан, неподалік від міжнародного стадіону «Лусаїл» (рис. 2), де пройдуть перший та заключний матчі турніру, побудують 16 плавучих

Рис. 2. Карта розміщення стадіонів Чемпіонату світу з футболу 2022 [9]

готелів. У кожній ідентичній будівлі буде 101 номер, ресторан і лаунж-бар на чотирьох поверхах. Всього планується створити 1616 плавучих номерів. Загалом в Катарі на різних стадіях будівництва перебувають 75 об'єктів на 17800 номерів.

Щодо головних арен ЧС-2022, які безпосередньо прийматимуть матчі турніру, то після чемпіонату стадіони будуть використовуватися в інших спортивних і неспортивних проєктах, встановлюючи новий стандарт у галузі стійкого розвитку та втілюючи нові ідеї в планування спадщини турніру. Стадіони будуються із модульних елементів, частина з яких після проведення турніру буде демонтована та передана країнам, що розвиваються, в яких буде створено близько 20 нових стадіонів, що дозволить Катару зменшити місткість стадіонів відповідно до внутрішніх потреб.

ВИСНОВКИ

Отримання права на проведення ЧС-2022 не лише надало поштовх, але і на даному етапі є одним із головних чинників та каталізатором розвитку туристичної індустрії Катару. Охарактеризований рекреаційний потенціал міст-організаторів ЧС-2022 свідчить про значні можливості розвитку в їх межах різного роду рекреаційних занять та видів туризму. Особливою цінністю відзначаються наявні історико-культурні рекреаційно-туристські ресурси міст.

Проаналізовані існуючі та прогнозовані показники туристичної діяльності країни дають підстави стверджувати, що майбутній спортивний захід матиме позитивний вплив на функціонування індустрії туризму Катару. Так, за прогнозами, загальний внесок туризму у структуру валового внутрішнього продукту Катару станом на 2022 рік складатиме близько 3,9% порівняно з 2,6% у 2012 році, а прогнозована кількість робочих місць у секторі туризму країни за аналогічний період зросте з 25 тис. осіб до 84 тис. осіб. Кількість міжнародних туристичних прибуттів у 2022 році становитиме близько 5 млн. відвідувачів порівняно з 1,2 млн. відвідувачів у 2012 році. У 2012 році середня тривалість перебування в країні становила 3,2 дня. У 2022 році даний показник зросте до 3,9 днів. Позитивною передбачається також динаміка внутрішніх туристичних подорожей – з 1,3 млн. туристів у 2012 році до 2,1 млн. туристів у 2022 році. Показник забезпеченості Катару закладами розміщення становитиме в межах 27600–30500 кімнат у 2022 році порівняно з 13407 кімнат у 2012 році.

Футбол є та буде важливим компонентом туристичного продукту Катару як до, так і після ЧС-2022. Підготовка до проведення футбольної світової першості визначає такі напрямки розвитку туристичної галузі, як міський та сімейний відпочинок, бізнес-туризм, спортивний та культурний туризм. Численні інфраструктурні проєкти, реалізовані в рамках підготовки до ЧС-2022 (стадіони, заклади розміщення та харчування, транспортна інфраструктура, окреме місто), сприятимуть подальшому розвитку туристичної індустрії Катару, зростанню туристичних потоків в майбутньому, збільшенню кількості спортивних

заходів, проведенню змагань з різних видів спорту, підвищенню рівня туристичного потенціалу, посиленню туристичної привабливості країни, зміцненню позицій держави на ринку туристичних послуг, формуванню та утвердженню спеціалізації Катару у сфері міжнародного туризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ангелина И. А., Астахова М. И. Факторы развития футбольного туризма как одного из инновационных направлений в туризме [Текст] / И. А. Ангелина, М. И. Астахова // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2015. – Т. 33. – С. 61–65. – Режим доступа: <https://e-koncept.ru/2015/95397.htm>
2. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. [Текст] / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. – 334 с.
3. Чорнолоз Г. В. Вплив проведення Чемпіонату Європи з футболу «Євро-2012» на економічний розвиток готелів міста Львова [Текст] / Г. В. Чорнолоз // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2014. – Випуск 34. – С. 302–309.
4. Якименко М. В., Альмухамедова О. А. Влияние Чемпионата мира по футболу на индустрию туризма и гостеприимства г. Ростова-на-Дону [Текст] / Якименко М. В., Альмухамедова О. А. // Фундаментальные исследования. – 2018. – № 3. – С. 90–95.
5. Joan C. Henderson . Hosting the 2022 FIFA World Cup: opportunities and challenges for Qatar [Текст]. Journal of Sport & Tourism, 2014 – 19:3–4, pp. 281–298. Режим доступа: DOI: 10.1080/14775085.2015.1133316
6. Official website of the 2022 FIFA World Cup [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.qatar2022.qa/en>
7. Qatar National Tourism Sector Strategy 2030 [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.visitqatar.qa/corporate/planning/strategy-2030>
8. Qatar National Tourism Council [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.visitqatar.qa/NationalTourismCouncil/en/>
9. Where is World Cup 2022? [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.mapsofworld.com/answers/sports/where-is-world-cup-2022/>
10. 2022 FIFA World Cup [Електронний ресурс]. – Режим доступа: https://en.wikipedia.org/wiki/2022_FIFA_World_Cup

REFERENCES

1. Angelina, I. A., Astakhova, M. I. (2015), Faktory razvitiya futbolnogo turizma kak odnogo iz innovatsionnykh napravleniy v turizme [Factors of the development of football tourism as one of the innovative directions in tourism]. *Nauchno-metodicheskiy elektronnyy zhurnal «Koncept»* [Scientific and methodological electronic journal «Concept»], vol 33, pp. 61–65. Available at: <https://e-koncept.ru/2015/95397.htm> [Accessed 20 June 2020].
2. Klyap, M. P., Shandor F. F. (2011), *Suchasni riznovydy turizmu* [Modern types of tourism], K.: Znannya, 334 p.
3. Chornoloz, H. V. (2014), Vplyv provedennya Chempionatu Yevropy z futbolu «Yevro-2012» na ekonomichnyy rozvytok hoteliv mista L'vova [The impact of the European Football Championship "Euro-2012" on the economic development of hotels in Lviv], *Bulletin of Lviv University. International relations*, vol 34, pp. 302–309.
4. Yakimenko, M. V., Almukhamedova, O. A. (2018), Vliyanie Chempionata mira po futbolu na industriyu turizma i gostepriimstva g. Rostova-na-Donu [Influence of the Football World Championship on the industry of tourism and hospitality in the city of Rostov-on-Don], *Basic research*, No. 3, pp. 90–95.
5. Joan C. Henderson (2014). Hosting the 2022 FIFA World Cup: opportunities and challenges for Qatar. *Journal of Sport & Tourism*, 19:3–4, 281–298. Available at: DOI: 10.1080/14775085.2015.1133316

6. Official website of the 2022 FIFA World Cup. Available at: <https://www.qatar2022.qa/en> [Accessed 22 June 2020]
7. Qatar National Tourism Sector Strategy 2030. Available at: <https://www.visitqatar.qa/corporate/planning/strategy-2030> [Accessed 22 June 2020]
8. Qatar National Tourism Council. Available at: <https://www.visitqatar.qa/NationalTourismCouncil/en/> [Accessed 22 June 2020]
9. Where is World Cup 2022?. Available at: <https://www.mapsofworld.com/answers/sports/where-is-world-cup-2022/> [Accessed 22 June 2020]
10. 2022 FIFA World Cup. Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/2022_FIFA_World_Cup [Accessed 22 June 2020]

Надійшла 11.10.2020 р.

Т. П. Безсмертнюк¹, канд. геогр. наук, старший преподаватель

М. М. Мельничук², канд. геогр. наук, доцент

Б. М. Ахмедов², аспирант

Волынский национальный университет имени Леси Украинки,

¹ кафедра туризма и гостиничного хозяйства,

² кафедра физической географии,

ул. Потапова, 9, Луцк, 43025, Украина

¹bezsmertniuk.taras@vnu.edu.ua, ²melniichuk.mykhailo@vnu.edu.ua

РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА КАТАРА В АСПЕКТЕ ПРОВЕДЕНИЯ ЧЕМПИОНАТА МИРА ПО ФУТБОЛУ 2022

Резюме

В статье исследовано развитие туристической индустрии Катара в аспекте проведения Чемпионата мира по футболу 2022 года. Охарактеризован туристический потенциал городов-организаторов будущего мирового футбольного первенства. Проанализированы основные существующие и прогнозируемые показатели развития туризма Катара за период 2012-2030 годы. Определено влияние получения права проведения Чемпионата мира по футболу на развитие туристической отрасли Катара.

Ключевые слова: туризм, туристическая отрасль, футбол, футбольный туризм, Чемпионат мира по футболу, Катар.

T. P. Bezsmertniuk¹

M. M. Melniichuk²

B. M. Akhmedov²

Lesya Ukrainka Volyn National University,

¹ Department of Tourism and Hotel Industry,

² Department of Physical Geography,

Potapova St., 9, Lutsk, 43025, Ukraine

¹bezsmertniuk.taras@vnu.edu.ua, ²melniichuk.mykhailo@vnu.edu.ua

DEVELOPMENT OF QATAR'S TOURISM INDUSTRY IN THE ASPECT OF HOLDING THE 2022 FIFA WORLD CUP

Abstract

Problem Statement and Purpose. One of the thematic types of event tourism is sport events of national or international level. At the end of 2010, Qatar for the first time in its history received the right to host one of the largest sport competitions in the world – the 2022 FIFA World Cup, which will help increase the tourist flow to the country at the expense of fans (about 1.1 million foreign tourists are expected during the month). As a result, it becomes relevant to research the development of the tourism sector of the Qatar's economy to meet the needs of potential visitors. The purpose of the article is to assess the development of the tourism industry in Qatar in the aspect of the 2022 FIFA World Cup.

Data & Methods. The information base of the research consists of statistics and materials that are set out in the Qatar National Tourism Sector Strategy 2030, statistics and materials of the Qatar National Tourism Council and materials from the official website of the 2022 FIFA World Cup. In the process of research such research methods as analytical, descriptive, comparative, statistical were used.

Results. Getting the right to host the 2022 FIFA World Cup has not only given impetus, but at this stage is one of the main factors and a catalyst for the development of Qatar's tourism industry. The described recreational potential of the host cities of the 2022 FIFA World Cup testifies to significant opportunities of development within their limits of various kinds of recreational activities and types of tourism. Of particular value are the available historical and cultural recreational and tourist resources of cities.

The analyzed existing and projected indicators of the country's tourism activity give grounds to claim that the future sport event will have a positive impact on the functioning of the tourism industry in Qatar. So, according to forecasts, the total contribution of tourism to the structure of Qatar's gross domestic product as of 2022 will be about 3.9% compared to 2.6% in 2012, and the projected number of jobs in the country's tourism sector will grow from 25 thousand people to 84 thousand people over the same period. The number of international tourist arrivals in 2022 will be about 5 million visitors compared to 1.2 million visitors in 2012. In 2012, the average length of stay in the country was 3.2 days. In 2022, this figure will increase to 3.9 days. The dynamics of domestic tourist travel is also expected to be positive – from 1.3 million tourists in 2012 to 2.1 million tourists in 2022.

Numerous infrastructure projects implemented in preparation for the 2022 FIFA World Cup will contribute to the further development of Qatar's tourism industry, the growth of tourist flows in the future, increase in the number of sport events, competitions in various sports, increase the level of tourism potential, enhance the country's tourist attractiveness, strengthen the state's position in the tourist services market, the formation and approval of Qatar's specialization in international tourism.

Keywords: tourism, tourism industry, football, football tourism, FIFA World Cup, Qatar.